TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Chính quyền địa phương 2 cấp ở Việt Nam: Mở rộng không gian phát triển, tạo thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp

20:14 17/06/2025

Ngày 17/6, Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương phối hợp với Ban Tổ chức Trung ương, Bộ Ngoại giao, Bộ Nội vụ tổ chức Họp báo quốc tế về sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp nước CHXHCN Việt Nam và triển khai mô hình tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp từ ngày 1/7/2025.

Chủ trì họp báo có: Phó Trưởng Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Phạm Tất Thắng; Phó Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật và Tư pháp Quốc hội Nguyễn Phương Thủy; Thứ trưởng Bộ Nội vụ Trương Hải Long; Thứ trưởng Bộ Ngoại giao Lê Anh Tuấn; Thứ trưởng Bộ Tài chính Hồ Sỹ Hùng.

Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Phạm Tất Thắng phát biểu khai mạc họp báo - Ảnh: VGP/Vũ Phong

Theo ông Phạm Tất Thắng, Kỳ họp thứ 9 Quốc khội khóa XV đã thông qua với số phiếu rất cao Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp nước CHXHCN Việt Nam năm 2013 và Luật Tổ chức chính quyền địa phương sửa đổi, theo đó xác lập mô hình chính quyền địa phương 2 cấp là cấp tỉnh và cấp xã thống nhất trong cả nước và phân rõ nhiệm vụ, thẩm quyền và cơ cấu tổ chức bộ máy của từng cấp chính quyền.

Đây là một sự kiện lớn, mang ý nghĩa lịch sử của Việt Nam, tạo nền tảng pháp lý vững chắc cho tổ chức hoạt động của chính quyền địa phương theo mô hình tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp lần đầu tiên được tổ chức ở Việt Nam để phục vụ cho việc thực hiện các chủ trương lớn của Đảng, nhà nước về phát triển đất nước trên các lĩnh vực, đảm bảo quốc phòng, an ninh và hội nhập quốc tế.

Tổng Bí thư Tô Lâm đã nêu rõ: Đề án về sắp xếp, tổ chức lại đơn vị hành chính các cấp và xây dựng mô hình tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp cùng với các đề án kèm theo là những vấn đề rất hệ trọng, có tính lịch sử, không chỉ sắp xếp về tổ chức bộ máy, cán bộ và còn phân cấp về thẩm quyền, bố trí lại đơn vị hành chính, phân bổ về nguồn lực, tạo không gian phát triển. Mục tiêu là xây dựng chính quyền theo hướng gần dân, sát dân, phục vụ nhân dân tốt hơn, đồng thời mở ra một cục diện mới trong phát triển đất nước với tầm nhìn lâu dài, ít nhất là trong 100 năm tới.

Mặt khác, đây là vấn đề được cán bộ, đảng viên và đông đảo các tầng lớp nhân dân Việt Nam rất quan tâm với sự đồng tình, ủng hộ, đánh giá rất cao và sẽ được thực hiện đồng bộ từ ngày 1/7/2025.

Ông Phạm Tất Thắng nhấn mạnh, Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp nước CHXHCN Việt Nam năm 2013 và Luật Tổ chức chính quyền địa phương (sửa đổi) là nhiệm vụ quan trọng, cần thiết và chiến lược nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước, hoàn thiện hệ thống chính trị và pháp luật, đồng thời thể hiện ý chí và nguyện vọng của nhân dân Việt Nam trong kỷ nguyên mới.

Tại họp báo, Phó Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật và Tư pháp Quốc hội Nguyễn Phương Thủy đã trình bày những nội dung cơ bản của Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp nước CHXHCN Việt Nam năm 2013; Thứ trưởng Bộ Nội vụ Trương Hải Long trình bày về việc triển khai mô hình tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp tại Việt Nam từ 1/7/2025.

Thứ trưởng Bộ Nội vụ Trương Hải Long: Để thực hiện chủ trương lớn này, thời gian qua, Việt Nam đã có sự chuẩn bị đồng bộ, chặt chẽ và toàn diện, thể hiện tinh thần chủ động và quyết liệt - Ảnh: VGP/Vũ Phong

Công tác chuẩn bị được thực hiện đồng bộ, chặt chẽ và toàn diện

Trả lời câu hỏi của các phóng viên, Thứ trưởng Bộ Nội vụ Trương Hải Long cho biết, để thực hiện chủ trương lớn này, thời gian qua, Việt Nam đã có sự chuẩn bị đồng bộ, chặt chẽ và toàn diện, thể hiện tinh thần chủ động và quyết liệt.

Về cơ sở pháp lý, Quốc hội và Chính phủ đã tích cực rà soát, sửa đổi, bổ sung Hiến pháp và các luật quan trọng như Luật Tổ chức chính quyền địa phương, Luật Cán bộ công chức, viên chức, để tạo hành lang pháp lý cho việc tổ chức mô hình chính quyền địa phương 2 cấp.

Ngoài ra, hệ thống văn bản dưới luật như các nghị định, hướng dẫn của các bộ, ngành cũng được ban hành kịp thời, đảm bảo đồng bộ với thời điểm vận hành mô hình mới.

Về công tác cán bộ, để chuẩn bị nhân sự cũng tổ chức bộ máy các cơ quan chuyên môn khi vận hành chính quyền 2 cấp, Chính phủ đã nghiên cứu, xây dựng các phương án bố trí nhân sự hợp lý sau sắp xếp. Đặc biệt, chú trọng bố trí đội ngũ cán bộ đủ năng lực, trình độ, am hiểu pháp luật và có kinh nghiệm quản lý nhà nước để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ. Việc phân công cán bộ cũng bảo đảm rõ người, rõ việc, rõ trách nhiệm, theo vị trí việc làm, có khả năng tiếp nhận các nhiệm vụ, quyền hạn mới. Đồng thời, cấp chính quyền của từng địa

phương chủ động lập kế hoạch để tổ chức thực hiện cũng như đào tạo, bồi dưỡng để đội ngũ cán bộ thích ứng với chức năng, nhiệm vụ mới.

Về cơ sở vật chất, Chính phủ đã quan tâm bố trí, nâng cấp trụ sở, trang thiết bị làm việc, đặc biệt là hạ tầng số, công nghệ. Hệ thống hạ tầng công nghệ thông tin được đảm bảo kết nối liên thông giữa 3.321 đơn vị hành chính cấp xã, tạo điều kiện cho việc vận hành chính quyền số, giải quyết thủ tục hành chính trên môi trường điện tử. Đồng thời, quan tâm bố trí nhà công vụ, sắp xếp lại trụ sở làm việc để đảm bảo điều kiện sinh hoạt, làm việc cho cán bộ công chức sau sáp nhập.

Về công tác tuyên truyền, việc lấy ý kiến nhân dân được thực hiện một cách nghiêm túc và nhận được sự đồng thuận rất cao, đạt khoảng 96% tại các địa phương triển khai.

Lộ trình được xây dựng cụ thể, chi tiết, rõ từng việc, từng người, từng khâu. Các kế hoạch đã được công khai, gửi đến các đơn vị liên quan để tổ chức thực hiện một cách đồng bộ và hiệu quả.

Về những vướng mắc trong quá trình chuẩn bị, Thứ trưởng Trương Hải Long cho biết, khó khăn lớn nhất là yêu cầu hoàn thiện hệ thống pháp lý trong thời gian ngắn, nhưng vẫn phải đảm bảo không có "khoảng trống pháp lý". Vì vậy, Quốc hội, Chính phủ và các cơ quan liên quan đã nỗ lực chưa từng có để ban hành khối lượng lớn văn bản quy phạm trong thời gian ngắn.

Bên cạnh đó là tâm tư của đội ngũ cán bộ, công chức khi tổ chức lại bộ máy. Chính phủ đã quan tâm làm tốt công tác tư tưởng, xây dựng chính sách hỗ trợ, giải quyết thỏa đáng đối với những trường hợp bị ảnh hưởng do tinh giản biên chế.

Ngoài ra, cấp xã trong mô hình mới không chỉ là cấp gần dân, mà còn trực tiếp giải quyết nhiều công việc hơn với yêu cầu cao hơn và toàn diện hơn. Vì vậy, thời gian tới sẽ tập trung tăng cường đào tạo, nâng cao năng lực cán bộ cấp xã.

Về tâm lý e ngại của người dân và doanh nghiệp khi thay đổi thủ tục hành chính, ông Long cho biết Quốc hội và Chính phủ cũng đang đưa ra các chính sách, quan trọng nhất là bảo đảm thủ tục hành chính liên tục, không được đứt quãng.

Thứ trưởng Bộ Tài chính Hồ Sỹ Hùng: Quá trình sắp xếp đương nhiên sẽ có thay đổi nhưng những thay đổi này không ảnh hưởng và không gây khó khăn thêm cho môi trường đầu tư, kinh doanh - Ảnh: VGP/Vũ Phong

Thứ trưởng Trương Hải Long nhấn mạnh, việc sắp xếp đơn vị hành chính, từ 63 tỉnh, thành phố còn 34 tỉnh, thành phố cùng với tổ chức bộ máy chính quyền địa phương tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả sẽ tác động rất tích cực đối với đất nước, là cơ hội để tái cấu trúc lại không gian phát triển, tạo ra cơ hội cạnh tranh tốt hơn trong khu vực và trên trường quốc tế trong thời gian tới.

Bộ máy tinh gọn sẽ tiết kiệm ngân sách, nâng cao hiệu lực hiệu quả. Khi tổ chức các đơn vị hành chính cấp tỉnh với quy mô lớn hơn sẽ tạo dư địa lớn cho phát triển kinh tế cũng như đầu tư, liên kết vùng, thúc đẩy sự phát triển đồng đều giữa các địa phương; có đủ điều kiện phát triển kinh tế về giao thông, đường biển, đường không.

Ngoài ra, tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp sát dân hơn, gần dân hơn sẽ nâng cao chất lượng phục vụ người dân và doanh nghiệp.

Tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp cũng sẽ đặt ra áp lực cho Chính phủ Việt Nam phải triển khai quyết liệt hơn chuyển đổi số, ứng dụng KHCN vào quản trị quốc gia cũng như quản trị địa phương.

Không gây ảnh hưởng và khó khăn cho doanh nghiệp

Thứ trưởng Bộ Tài chính Hồ Sỹ Hùng nhấn mạnh, việc tinh giản biên chế và sắp xếp tổ chức trong khu vực công hiện nay là rất cần thiết. Tuy nhiên, đây không phải là mục tiêu cuối cùng, mà chỉ là hệ quả của một mục đích lớn hơn, đó là Việt Nam muốn triển khai mô hình chính quyền địa phương 2 cấp đồng bộ với quá trình sắp xếp, tổ chức lại bộ máy và thay đổi cơ chế quản lý, giảm cấp

trung gian, hướng đến mục tiêu chuyển đổi trạng thái sang kiến tạo, chủ động phục vụ nhân dân, hỗ trợ doanh nghiệp sản xuất kinh doanh tại Việt Nam.

Quá trình này đã được chuẩn bị kỹ lưỡng, theo đó Việt Nam đã ban hành đồng loạt 28 Nghị định phân cấp, phân quyền ngay sau khi Quốc hội thông qua các nghị quyết về sắp xếp đơn vị hành chính.

"Quá trình sắp xếp đương nhiên sẽ có thay đổi nhưng những thay đổi này không ảnh hưởng và không gây khó khăn thêm cho môi trường đầu tư, kinh doanh. Khi sắp xếp sẽ tạo ra không gian phát triển kinh tế - xã hội lớn hơn, với các đơn vị hành chính có quy mô đủ mạnh để kết nối hạ tầng, kinh tế, kinh doanh thuận lợi hơn", ông Hùng cho biết.

Đồng bộ với tổ chức lại bộ máy, Việt Nam cũng đã đổi mới cơ chế quản lý, rút ngắn thủ tục, giảm chi phí tuân thủ thủ tục hành chính. Phấn đấu giảm ít nhất 30% thủ tục, phân cấp mạnh mẽ cho cấp cơ sở, nơi trực tiếp tiếp xúc và xử lý công việc với người dân và doanh nghiệp, giảm bớt khâu trung gian. Việc này không chỉ làm rõ trách nhiệm, tăng tính minh bạch, tính trách nhiệm, mà còn nâng cao hiệu quả hoạt động của bộ máy và chất lượng phục vụ.

Đặc biệt, quá trình cải cách còn giúp Việt Nam đẩy nhanh chuyển đổi số. Nhiều thủ tục hành chính sẽ được áp dụng qua cơ chế "một cửa", giúp tiết kiệm thời gian, chi phí.

Ông Hồ Sỹ Hùng cho biết, những nội dung mà dư luận từng lo ngại đã được tiên lượng và chuẩn bị trước bằng các chính sách, giải pháp cụ thể. Công cuộc cải cách này nhận được sự đồng thuận rất cao từ Trung ương đến địa phương, từ cán bộ quản lý đến những người trực tiếp thực thi. Mọi người đều nhận thấy sự thay đổi là cần thiết, mang lại hiệu quả rõ ràng.

"Thống kê 5 tháng đầu năm 2025 cho thấy, tổng vốn đăng ký mới và điều chỉnh của nhà đầu tư nước ngoài đạt hơn 18,38 tỷ USD, tăng khoảng 51,2% so với cùng kỳ năm 2024. Năm tháng vừa rồi cũng là thời điểm Việt Nam chuẩn bị và triển khai các hoạt động thay đổi tổ chức bộ máy, cho thấy niềm tin và kỳ vọng của các nhà đầu tư vào tương lai cải cách của Việt Nam", Thứ trưởng Bộ Tài chính khẳng định.

Theo chinhphu.vn